

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1464/23-B

Název	Lesní mateřská škola Šiška
Sídlo	Filipova 821/6, Bystřec, 635 00 Brno
E-mail	lmssiska@email.cz
IČO	14329859
Identifikátor	691015643
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Veronika Koválovská
Zřizovatel	členové zapsaného spolku Lesní klub Šiška, z.s., Jiráskova 221/17, Veveří, 602 00 Brno IČO: 14 329 859
Místo inspekční činnosti	Filipova 821/6, Bystřec, Brno
Inspekční činnost na místě	5. 6. a 6. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Šiška (dále „LMS“ nebo „škola“) vykonává od 1. září 2022 činnost lesní mateřské školy s nejvyšším povoleným počtem 16 dětí. Navázala na několikaletou činnost, kdy poskytovala péči o děti formou dětské skupiny. V době inspekční činnosti bylo k předškolnímu vzdělávání zapsáno 26 dětí, šest z nich se vzdělávalo celodenně a zbytek dětí se do povolené kapacity vzdělával kratší dobu. Povinné předškolní vzdělávání plnilo 11 dětí, dvě děti z celkového počtu měly odlišný mateřský jazyk a jednomu byla poskytována podpůrná opatření.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola je členem Asociace lesních mateřských škol a při vzdělávání uplatňuje principy alternativního vzdělávání charakteristické pro lesní mateřské školky. Vzdělávání zajišťují tři pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy (dále „ředitelka“) a asistentky pedagoga a čtyři nepedagogičtí pracovníci s odbornou způsobilostí. Všichni tvoří jednotný participativní tým podílející se na chodu organizace a naplňování jejího konceptu. Aktivně se zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na témata související se vzděláváním v lesních mateřských školách. Úroveň vzdělávání sleduje ředitelka formou hospitační činnosti, z níž vyvozuje podrobné závěry a adekvátní doporučení. K plánování vzdělávacího procesu, činností a aktivit školy, hodnocení vzdělávání a pokroků dětí slouží pravidelná měsíční jednání pedagogické rady vedoucí ke zkvalitňování pedagogické práce a činnosti školy.

Škola poskytuje předškolní vzdělávání převážně venku v oplocené zahradě a v přilehlé lesní oboře. Zahrada je vybavena herními a zábavními prvky (pískoviště, lana, houpačky, hmyzí domečky, ohniště) a vyvýšenými záhony, na kterých se mohou děti starat o bylinky a pěstovat zeleninu. Pro případ nepříznivého počasí je na pozemku umístěna jurtka s možností vytápění kamny, maringotka a zastřešená pergola. V jurtě jsou dětem k dispozici hračky, didaktický materiál, knížky a matrace pro odpolední odpočinek ve vlastních spacácích. Zastřešená pergola slouží jako šatna, jídelna, místo pro tvoření a aktivity dětí v rámci jejich přípravy na přechod do základního vzdělávání. Budova v prostoru zahrady je využívána jako kuchyňka pro vaření čaje a ohřev vody na mytí rukou, k uskladnění pomůcek. Toalety jsou kompostovací, umístěné v dřevěných budkách. Stravování je zajištěno formou smluvního vztahu zákonných zástupců se společností poskytující stravovací služby. Dopolední a odpolední svačiny si děti nosí z domova. Pitný režim funguje za využití termosek dětí a nádoby s vodou v zázemí školy.

Škola je otevřená k budování vzájemných úzkých vztahů a spolupráci s rodiči dětí, kteří jsou do činnosti školy a vzdělávání efektivně zapojováni. Prostřednictvím četné spolupráce, otevřené neformální komunikace při účasti ve vzdělávání a v rámci realizovaných akcí a aktivit školy (např. zahradní slavnosti – svatomartinská, čarodějnická, masopust, loučení s předškoláky, vánoční cinkání atp.), jsou informováni o výsledcích vzdělávání, mají možnost podílet se na jejím chodu a spoluvytvářet tak komunitu sdílící stejné životní postoje. V případě potřeby k navázání cílené spolupráce pro podporu a rozvoj dítěte jsou realizovány individuální konzultace. Svým potenciálním zájemcům a k prezentaci způsobu vzdělávání a filozofie školy je nabízen program „Šiščata“. Adaptační program „Šiškáček“ je realizován pro vážné zájemce před zápisem do LMS. Děti si tak mohou přirozeně zvykat na prostředí školy, program, pravidla, kolektiv, průvodce a způsob vzdělávání. Vzdělávání je obohacováno realizací projektů, spoluprací se školami stejného typu a jinými organizacemi, a účastí na výukových programech, organizováním školy v přírodě, návštěvami dopravního hřiště, divadel, exkurzí. K seznámení dětí s prostředím základní školy, získávání případné

zpětné vazby a předcházení potíží při přechodu dětí do vyššího stupně vzdělávání chybí spolupráce s některou ze základních škol v blízkosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve vzdělávání se odrážely záměry integrovaných bloků blíže specifikovaných ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“). Vzdělávání bylo zaměřené na rozvoj osobnosti dětí, jejich touhy poznávat svět a učit se novým věcem, aby byly připravené sebevědomě uplatňovat své dosavadní dovednosti a zkušenosti, spoluvytvářet fungující společenství a svými postoji i činy přispívat k ochraně životního prostředí a přírodního bohatství. Učitelky uplatňovaly individuální přístup k jednotlivým dětem, chovaly se přátelsky a přirozeně, byly vstřícné a empatické, dětem naslouchaly a projevovaly zájem a respekt ke každému z nich. Svým vlastním jednáním byly dětem vzorem pro respektující komunikaci, podporovaly vzájemné prosociální chování. Organizace vzdělávání a režim dne umožňoval individuální přístup ke všem dětem ve věkově smíšené skupině. Při příchodu do školy si děti volily různorodé aktivity v zahradě. V této době, kdy rodiče vodí děti do LMŠ, je věnována náležitá pozornost vzájemným neformálním vztahům mezi školou a rodiči, při komunikaci byl znatelný partnerský přístup. Spontánní a řízené činnosti byly zastoupeny vyváženě. V ranním kruhu vytyčeném kolem ohniště byly děti seznamovány s programem a vzdělávacím cílem. Významně přispíval k zapojování dětí do plánování, rozvoji komunikace a myšlení. Probíhalo zde upevňování znalostí, procvičování časových pojmů nebo opakování písní a rituálních říkadel. Vhodně při nich byla podporována i prosociální oblast. Přestože tato činnost trvala delší časový úsek, kterého se účastnily všechny děti různého věkového spektra, učitelky dokázaly děti vtáhnout a zaujmout. Děti se tak dokázaly dostatečně a dlouhou dobu soustředit, naslouchat, reagovat na podněty a otázky. Děti byly vhodně zapojovány při všech činnostech do spolurozhodování. V den, který je v týdnu vyhrazen na setkávání se v lese, je dětem maximálně umožněno rozvíjet orientační a pohybové dovednosti v terénu. Pobyt dětí v lese byl využíván k pozorování přírody, hmyzu, práci s přírodním materiálem, rozvíjení orientace, smyslů a zručnosti, k rozhovorům a vyvozování souvislostí ve vztahu k probíranému tématu. Děti aktivně rozvíjely spolupráci, vzájemně si pomáhaly a komunikovaly. K dennímu pobytu v lese učitelky nosily pestrou nabídku knih k vyhledávání a ověřování informací, didaktický obrazový materiál a pomůcky ke hrám a aktivitám (lana, lupy, dalekohled, podložky na zem, nožiky apod.). Dbaly přitom na dodržování bezpečnostních pravidel. Po příchodu do zázemí školy věnovaly učitelky před obědem dostatečný prostor k sebereflexi dětí a shrnutí prožitků, nových poznatků a hodnocení aktivity a činnosti dětí. Menší pozornost věnovaly učitelky uplatnění vzájemného hodnocení dětí či zapojení všech dětí do diskuze vedoucí k ponaučení v důsledku konfliktních situací mezi dětmi, které však byly při inspekční činnosti zaznamenány velmi ojediněle. Děti byly vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, méně důsledně však k hygienickým návykům a kultuře stolování, správnému používání příboru. Po obědě všechny děti odpočívaly při čtení pohádky v jurtě, dětem s nižší potřebou spánku byly poté nabízeny aktivity mimo lůžko. Odpolední činnosti vhodně tematicky navazovaly na dopolední program, byly zaměřené na individuální nebo kooperativní činnost. Učitelky se dětem věnovaly individuálně a rozvíjely jejich schopnosti a nadání či posilovaly oblasti, ve kterých děti prokazovaly nerovnoměrný vývoj. Děti vykazující známky nadání byly vhodně podporovány a motivovány k dalšímu seberozvoji. S dětmi plnicími povinné předškolní vzdělávání je dvakrát týdně realizován kroužek posilující jejich kompetence potřebné ke zdárnému přechodu do základního vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Reflexi a evaluaci pedagogické práce učitelek a výsledky, kterých děti dosahují, učitelky rozebírají a hodnotí na pravidelných měsíčních jednání pedagogické rady. Vyvozují závěry a záměry, které využívají při další práci. Pomocí přímých zážitků a pozorování se tak vhodnou formou děti učí chápat zákonitosti přírody a vztahy v lesním prostředí, jsou cíleně vedeny k pozitivnímu vztahu k přírodě a životu v lese. Děti byly komunikativní, přátelské a snadno navazovaly kontakty, vzájemně si pomáhaly, respektovaly se. Při kooperativních činnostech se dokázaly domlouvat na postupu a vzájemně spolupracovat. Aktivně přistupovaly k řešení různých hádanek a problémových úloh. Prokazovaly dobré sociální, pracovní a komunikační dovednosti. Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že si v souladu s cíli definovanými v ŠVP PV osvojují elementární poznatky o přírodě a jejím koloběhu, aktivně naslouchají a zajímají se o témata, která jsou jim blízká, pro ně přínosná a zajímavá. Děti adekvátně věku prokazovaly dobrou úroveň očekávaných výstupů ve sledovaných oblastech. Při pobytu v přírodním prostředí se dobře orientovaly a uplatňovaly manuální zručnost a pohybovou obratnost. Samostatně rozhodovaly o svých činnostech, dokázaly se dostatečně soustředit, projevovaly zájem a byly aktivní při bádání, zkoumání a přístupu k učení se v přirozených souvislostech. Méně upevněné měly návyky v oblasti hygieny a kultury stolování. Jejich samostatné i společné práce a výstupy vzdělávání jsou prezentovány na nástěnkách v prostoru pod pergolou a v prostoru zahrady. Výběr jejich prací je součástí pedagogické diagnostiky, která obsahovala záměry pro individualizovanou práci s dětmi.

Závěry

Silné stránky

- Škole se daří naplňovat filozofii a cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.
- Při vzdělávání je podporován osobnostní rozvoj dětí a jejich touha po poznávání v přirozených souvislostech.
- Příkladně nastavený adaptační program a vzájemná spolupráce mezi pedagogy a rodiči v souladu s filozofií školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo důsledné vedení dětí k dodržování kulturních návyků při stolování a dodržování pravidel používání WC včetně základních hygienických návyků.
- Absence úzké spolupráce se základní školou nezajišťuje předpoklad zdárného a plynulého přechodu dětí do základního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně vést děti ke kulturním návykům při stolování a pravidlům používání WC a osobní hygieny.
- Navázat spolupráci se základní školou ve svém okolí a dětem, které přecházejí do základního vzdělávání v běžné základní škole bez uplatnění alternativních přístupů ve vzdělávání umožnit jejich zdárný přechod a zvládnutí daných nároků a požadavků.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby vydaná 24. 9. 2021
2. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby s účinností od 1. 9. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, údaje k 2. 6. 2023; IZO 181126664
4. S1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 4. 10. 2022
5. Rozhodnutí o zápisu školské právnické osoby v rejstříku školských právnických osob z 10. 3. 2022, č.j. MŠMT – 2970/2022-2
6. Rozhodnutí o zápisu Lesní mateřské školy do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2022, č.j. JMK 176776/2021
7. Smlouva o poskytnutí dotace s účinností od 6. 1. 2022 uzavřená mezi Krajským úřadem Jihomoravského kraje a Lesní mateřskou školou, č.j. JMK O75595/22OŠ
8. Stanovisko Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně k zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení z 15. 7. 2022
9. Smlouva o zabezpečení stravování uzavřená mezi dodavatelem stravy a zřizovatelem školy o zajištění stravovacích služeb z 1. 9. 2022
10. Nájemní smlouva mezi vlastníkem pozemku a zřizovatelem školy z 1. 2. 2013, dodatky ke smlouvě upravující vzájemné vztahy, poslední dodatek z 30. 8. 2022
11. Školní řád Lesní mateřské školy Šiška účinný od 1. 9. 2022, č.j. ŠŘ 2022/1
12. Vnitřní řád Lesní mateřské školy Šiška, č.j. VŘ 2022/4
13. Krizový plán – příloha č. 1 Vnitřního řádu č.j. 2022/4
14. Školní matrika - vzorek (Pověření k převzetí dítěte jinou osobou, Smlouva o docházce dítěte, Evidenční list dítěte, Dohoda o vzdání se nároku na hmotné zabezpečení)
15. Rozpis přímé pedagogické práce v Lesní mateřské škole
16. Poučení dětí o bezpečném chování při činnostech školy (zázpisy v třídní knize)
17. Personální spisy zaměstnanců včetně dokladů o dosaženém vzdělání
18. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek za rok 2022 a 2023 (účetní sestavy, rozhodnutí o poskytnutí dotace)

19. Dokumentace k hodnocení zajištění BOZ (Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole č.j. SBOZP 2022/5 účinná od 1. 9. 2022; Smlouva o poskytování pracovnělékařských služeb účinná od 1. 9. 2022; Požární poplachové směrnice; Zpráva o provedení čištění a kontroly spalínové cesty z 10. 10. 2022)
20. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Všemi smysly“ č.j.: ŠVP 2022/2 účinný od 1. 9. 2022
21. Zápisy z jednání pedagogické rady v aktuálním školním roce
22. Zápisy ze schůzek s rodiči a individuálních konzultací
23. Třídní kniha a přehled docházky vedený v aktuálním školním roce
24. Pedagogická diagnostika doplněná datovanými kresbami a pracovními listy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Regina Smíšková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní
pracovnice

Mgr. Eva Boráňová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.